İlgili Kanun / Madde
4857 S. İşK/2

YARGITAY
9. HUKUK DAİRESİ

Esas No. 2026/855
Karar No. 2026/3132
Tarihi: 13.04.2026

●ORGANİK BAĞ-TÜZEL KİŞİLİK PERDESİ
●AYNI HOLDİNG BÜNYESİ İÇERİSİNDE YER ALAN ŞİRKETLER ARASINDA ORGANİK BAĞ BULUNMASININ OLAĞAN OLDUĞU
●TEK BAŞINA ORGANİK BAĞIN ŞİRKETLERİN BİRLİKTE SORUMLU OLMASINI SAĞLAMAYACAĞI
●TÜZEL KİŞİLİK PERDESİNDE HER İKİ ŞİRKETİN FAALİYET ALANI, ORTAKLIK YAPISI, ORTAKLARI GİBİ KONULARDA ÖYLE BÜYÜK VE DERİN BİR KESİŞME OLMASI
●TÜZEL KİŞİLİK PERDESİNİN BU ŞİRKETLERLE İŞ YAPAN KİŞİLER NEZDİNDE İKTİSADİ BİR BÜTÜNLÜK İÇERİSİNDE TEK BİR ŞİRKETLE İŞ YAPILIYOR ALGISI OLUŞMASI HALİNDE VAR OLDUĞUNDAN SÖZ EDİLECEĞİ

ÖZETİ Şirketler arasında organik bağ olup olmadığı; şirketlerin adreslerinin aynı olması, ortaklık yapılarının ve yönetim kurullarının benzer olması veya temsilcilerinin aynı olması, faaliyet alanları, hisse devirleri, muvazaalı işlemler gibi hususlar ve somut olayın özellikleri de gözetilerek tespit edilebilir. Ancak tüzel kişilik perdesinin çapraz aralanmasında her iki şirketin faaliyet alanı, ortaklık yapısı, ortakları gibi konularda öyle büyük ve derin bir kesişme vardır ki; bu şirketlerle iş yapan kişiler nezdinde iktisadi bir bütünlük içerisinde tek bir şirketle iş yapılıyor algısı oluşmaktadır. Ayrıca üçüncü kişiler nezdinde

uyandırılan bu algı neticesinde, ticaret yaparken güçlü bir yapıya sahip görüntüsü oluşturularak, şirketlerden birinin borca batırılması ya da içinin boşaltılıp iş alanının diğerine kaydırılması işlemleri tipik bir hakkın kötüye kullanılması olarak değerlendirilmelidir.

Grup şirketleri veya holdingler bünyesinde yer alan çalışmalar açısından; çalışma hayatında işçinin sigorta kayıtlarında yer alan işverenin dışında grubun başka şirketlerine hizmet verdiği, yine işçinin bilgisi dışında birbiri ile bağlantısı olan bu şirketler tarafından sürekli giriş çıkışlarının yapıldığı sıklıkla karşımıza çıkmaktadır. Sadece şirketler arasında organik bağdan söz edilerek işçilik alacaklarından aralarında bağlantı bulunan işverenlerin birlikte sorumluluğuna gidilmesi veya birden fazla şirkette geçen çalışmalar için sadece bir şirketin sorumluluğunun yeterli görülmesi mümkün değildir. Belirtmek gerekir ki aynı gruba ait olan şirketlerin aralarında organik bağ bulunması olağandır. İşçilik alacaklarının belirlenmesi noktasında, kural olarak aynı gruba ya da holdinge bağlı farklı tüzel kişiliği haiz şirketlerde geçen hizmetlerin birleştirilmesi mümkün olmaz. Bu gibi durumlarda işçilik alacaklarının hesabında, hizmetlerin değerlendirilmesi ve işverenlerin sorumluluklarının belirlenmesi için şirketler/işverenler arasında işyeri devri, iş sözleşmesi devri, asıl işveren alt işveren ilişkisi veya birlikte istihdam olgularının bulunup bulunmadığının somut olarak belirlenmesi gerekir.

Tüzel kişiler arasında sadece organik bağ bulunması, çalışma döneminin tamamına ilişkin alacaklardan işçinin çalışmış olduğu her bir tüzel kişinin müteselsilen sorumlu olması sonucunu doğurmaz. Zira sadece organik bağın varlığı tüzel kişilik perdesinin kaldırılması için yeterli değildir.

Bölge Adliye Mahkemesi kararı davalılardan Metro Ticari ve Mali Yatırım Holding AŞ (Metro Holding AŞ) vekili tarafından temyiz edilmekle; kesinlik, süre, temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildi.

Davalı Metro Holding AŞ vekilince temyiz incelemesinin duruşmalı olarak yapılması istenilmiş ise de 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 369/2 hükmü gereğince duruşma isteğinin miktardan reddi ile incelemenin dosya üzerinden yapılmasına karar verildikten ve Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

I. DAVA

Davacı vekili dava dilekçesinde; müvekkilinin 05.10.2011-15.06.2016 tarihleri arasında davalılara ait işyerinde müşteri temsilcisi olarak çalıştığını, iş sözleşmesinin haklı ve geçerli bir neden olmadan feshedildiğini, ödenmeyen alacaklarının bulunduğunu ileri sürerek kıdem ve ihbar tazminatları ile yıllık ücretli izin, fazla çalışma ücreti, ulusal bayram ve genel tatil ücreti, yemek ücreti ve ücret alacaklarının davalılardan tahsiline karar verilmesini talep etmiştir.

II. CEVAP

1. Davalı Metro Holding AŞ vekili cevap dilekçesinde; İlk Derece Mahkemesinin yetkili ve görevli olmadığını, davacının müvekkili Şirket bünyesinde çalışmadığını, davanın husumetten reddi gerektiğini, diğer davalı ile Metro Holding AŞ arasında herhangi bir bağ olmadığını, talep edilen alacakların zamanaşımına uğradığını savunarak davanın reddini istemiştir.

2. Davalı Metro Kargo Taşımacılık ve Lojistik Hizmetleri AŞ (Metro Kargo AŞ), davaya cevap dilekçesi sunmamıştır.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile; davacının 05.10.2011-15.06.2016 tarihleri arasında çalışmasının bulunduğu, Metro Kargo Şirketinin ortaklık yapısındaki değişiklikler, yönetim kurulu üyelerinin sık değişikliği, aynı kişilerin değişik zamanlarda aynı gruptaki değişik Şirkette görev almaları, Şirketlerin sık ünvan değişiklikleri, Metro Holding AŞ'nin Metro Kargo AŞ'ye gönderdiği e-postalar ve talepler incelendiğinde, iki davalı Şirketin arasında organik (fiilî) bir bağın olması nedeniyle davaya konu alacaklardan müştereken ve müteselsilen sorumlu olduklarının kabulü gerektiği, dosyadaki tanık anlatımlarından davacının iş sözleşmesinin işyerinin kapanması nedeniyle haklı ve geçerli neden olmadan feshedildiği, kıdem ve ihbar tazminatına hak kazandığı, davacının ödenmeyen alacakları bulunduğu gerekçeleriyle davanın kısmen kabulüne karar verilmiştir.

IV. İSTİNAF

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde davalı Metro Holding AŞ vekili tarafından istinaf başvurusunda bulunulması üzerine Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile; dosyada bulunan 09.05.2018 tarihli bilirkişi raporunda davalılar arasında organik bağ bulunduğu, 2016 yılından itibaren Metro Kargo Şirketinin ortaklık yapısı ve yönetiminin değiştirilerek muvazaalı işlemler suretiyle davalılar arasındaki bağın kopartılmaya çalışıldığı, Metro Kargo Şirketi çalışanlarına haklarının ödenmemesi

yoluna gidildiği izleniminin edinildiği hususunun tespit edildiği, raporda tespit edilen hususlar doğrultusunda davalıların alacaklardan müştereken ve müteselsilen sorumlu oldukları, davalı Şirketler arasında organik bağ bulunduğunun İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi ilgili dairelerinin incelemesinden geçen bir kısım dosyalarda (İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 52. Hukuk Dairesinin 2022/251 Esas, 2024/617 Karar sayılı kararı, İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 50. Hukuk Dairesinin 2021/3889 Esas, 2024/1137 Karar sayılı kararı) kesinleştiği gerekçesiyle davalı Metro Holding AŞ'nin istinaf başvurusunun esastan reddine karar verilmiştir.

V. TEMYİZ

A. Temyiz Sebepleri

Davalı Metro Holding AŞ vekili temyiz dilekçesinde;

1. Bilirkişi raporuna itiraz ettiklerini ancak Mahkemece itirazın değerlendirilmediğini,

2. Davacının diğer davalının çalışanı olmasına rağmen yeterli inceleme ve araştırma yapılmadan karar verildiğini, müvekkili Şirketin yatırım şirketi olduğunu, bir dönem diğer davalı Şirkette sembolik hissesinin olduğunu, dava konusu alacaklardan sorumlu olmadığını, davalılar arasında organik bağ bulunmadığını, bu hususun yeteri kadar incelenmediğini, hukuki güvenilirlik ilkesine aykırı hareket edildiğini,

3. Davanın belirsiz alacak davası olarak açılmasında hukuki yararın bulunmadığını ileri sürmüştür.

B. Değerlendirme ve Gerekçe

Uyuşmazlık, davanın türü ile davalı Metro Holding AŞ'nin davacının dava konusu tazminat ve alacaklarından sorumlu olup olmadığına ilişkindir.

Yargıtay Hukuk Genel Kurulunun 22.09.2021 tarihli ve 2017/(22)9-3109 Esas, 2021/1075 Karar sayılı kararında organik bağ kavramı şu şekilde açıklanmıştır:

"...

Tüzel kişilik perdesinin çapraz aralanmasına benzeyen bir başka kavram organik bağ kavramıdır. Tüzel kişilik perdesinin aralanmasında olduğu gibi organik bağ kavramında da bir tüzel kişinin borçlarından bir başka tüzel kişinin sorumluluğuna gidilmektedir. Bu hâliyle organik bağ kavramının da kaynağını TMK'nin 2. maddesinde yer alan dürüstlük kuralı ve hakkın kötüye kullanılması yasağı oluşturmaktadır (Öztek/Memiş, s. 210). Ancak organik bağ kavramı, tüzel kişilik perdesinin aralanmasına göre daha geniş bir anlama sahip olsa da organik bağın varlığı, tek başına tüzel kişilik perdesinin aralanmasını gerektirmemektedir. Başka bir deyişle şirketler arasında organik bağ tespit edilse dâhi tüzel kişilik perdesinin aralanması ve alacağın perdenin arkasındakinden de istenebilmesi için sırf alacaklıdan mal kaçırmak ve onu zarara uğratmak amacıyla kötü niyetli işlemler yapıldığının da somut verilerle ispatlanması gerekmektedir.

Şirketler arasında ortakların akraba olması tek başına organik bağ veya tüzel

kişilik perdesinin kaldırılması için yeterli değildir veya şirketlerin aynı faaliyeti yürütüyor olması organik bağ için yeterli değildir (Baycık, G.: İşverenin Tespitinde Birlikte İstihdam ve Tüzel Kişilik Perdesinin Kaldırılması Kurumları, İş Uyuşmazlıklarında Yargıtay ve Bölge Adliye Mahkemeleri Kararları Değerlendirme Toplantısı (Seminer Bolu/Abant – 06 Nisan 2019), Türkiye İnşaat Sanayicileri İşveren Sendikası, Ankara 2019, s. 20).

Şirketler arasında organik bağ olup olmadığı; şirketlerin adreslerinin aynı olması, ortaklık yapılarının ve yönetim kurullarının benzer olması veya temsilcilerinin aynı olması, faaliyet alanları, hisse devirleri, muvazaalı işlemler gibi hususlar ve somut olayın özellikleri de gözetilerek tespit edilebilir. Ancak tüzel kişilik perdesinin çapraz aralanmasında her iki şirketin faaliyet alanı, ortaklık yapısı, ortakları gibi konularda öyle büyük ve derin bir kesişme vardır ki; bu şirketlerle iş yapan kişiler nezdinde iktisadi bir bütünlük içerisinde tek bir şirketle iş yapılıyor algısı oluşmaktadır. Ayrıca üçüncü kişiler nezdinde uyandırılan bu algı neticesinde, ticaret yaparken güçlü bir yapıya sahip görüntüsü oluşturularak, şirketlerden birinin borca batırılması ya da içinin boşaltılıp iş alanının diğerine kaydırılması işlemleri tipik bir hakkın kötüye kullanılması olarak değerlendirilmelidir.

..."

Grup şirketleri veya holdingler bünyesinde yer alan çalışmalar açısından; çalışma hayatında işçinin sigorta kayıtlarında yer alan işverenin dışında grubun başka şirketlerine hizmet verdiği, yine işçinin bilgisi dışında birbiri ile bağlantısı olan bu şirketler tarafından sürekli giriş çıkışlarının yapıldığı sıklıkla karşımıza çıkmaktadır. Sadece şirketler arasında organik bağdan söz edilerek işçilik alacaklarından aralarında bağlantı bulunan işverenlerin birlikte sorumluluğuna gidilmesi veya birden fazla şirkette geçen çalışmalar için sadece bir şirketin sorumluluğunun yeterli görülmesi mümkün değildir. Belirtmek gerekir ki aynı gruba ait olan şirketlerin aralarında organik bağ bulunması olağandır. İşçilik alacaklarının belirlenmesi noktasında, kural olarak aynı gruba ya da holdinge bağlı farklı tüzel kişiliği haiz şirketlerde geçen hizmetlerin birleştirilmesi mümkün olmaz. Bu gibi durumlarda işçilik alacaklarının hesabında, hizmetlerin değerlendirilmesi ve işverenlerin sorumluluklarının belirlenmesi için şirketler/işverenler arasında işyeri devri, iş sözleşmesi devri, asıl işveren alt işveren ilişkisi veya birlikte istihdam olgularının bulunup bulunmadığının somut olarak belirlenmesi gerekir.

Tüzel kişiler arasında sadece organik bağ bulunması, çalışma döneminin tamamına ilişkin alacaklardan işçinin çalışmış olduğu her bir tüzel kişinin müteselsilen sorumlu olması sonucunu doğurmaz. Zira sadece organik bağın varlığı tüzel kişilik perdesinin kaldırılması için yeterli değildir.

Somut uyuşmazlıkta; davacı, davalı Metro Kargo Şirketinin, diğer davalının iştiraki olarak ticari hayatına başladığını, Şirket personeli ve idareciler arasındaki yazışmalardan iki Şirketin ayrı tüzel kişiliklere sahip olduklarını önemsemediklerinin anlaşıldığını, Metro Kargo Şirketi ve tüm Şirket genel kurul toplantılarındaki katip

üyenin Metro Holding AŞ çalışanı olduğunu ve genel kurul toplantılarının Holding merkezinde gerçekleştirildiğini, Metro Holding AŞ'nin hâkimiyetini Metro Kargo Şirketinin zararına olacak şekilde kötüye kullandığını, pek çok kargo çalışanının eskiden Holding çatısı altında çalıştığını, iki Şirket arasındaki organik bağın koparılmasına yönelik muvazaalı işlemler yapıldığını, ortaklığın kötüye kullanılan bir araç olduğunu, davalılar arasında organik bağ olduğunu ve işçilik alacaklarından müştereken ve müteselsilen sorumlu tutulmaları gerektiğini ileri sürmüştür. Davalı Metro Holding AŞ tarafından ise diğer davalı ile aralarında herhangi bir hukuki ilişki bulunmadığı savunulmuştur. İlk Derece ve Bölge Adliye Mahkemesince yapılan değerlendirmede, davalılar arasında organik bağ olduğu gerekçesiyle işçilik alacaklarından birlikte sorumlu oldukları kabul edilmiş ise de söz konusu kabulün dosya kapsamına uygun düşmediği anlaşılmaktadır.

Dosya kapsamından davacının davalı Metro Holding AŞ'de çalışmasının bulunmadığı, diğer davalı nezdinde çalıştığı anlaşılmaktadır. Somut uyuşmazlık değerlendirildiğinde; Mahkeme gerekçesinde dayanak gösterilen ortaklık yapısındaki değişiklikler, yönetim kurulu üyelerinin sık değişimi ve aynı kişilerin farklı zamanlarda grup şirketlerinde görev alması gibi hususların davalılar arasında organik bağın varlığını ortaya koymadığı gibi davacının Metro Holding AŞ ile birlikte istihdam edildiğini ya da bu davalının davacının alacaklarından sorumlu tutulmasını gerektirir başka bir hukuki ilişkinin varlığını da göstermediği anlaşılmaktadır.

Birlikte işverenlik, işyeri devri veya asıl işveren alt işveren ilişkisi gibi herhangi bir hukuki ilişkinin ispat edilemediği somut uyuşmazlıkta, davalı Metro Holding AŞ'nin davacının işçilik alacaklarından sorumluluğu bulunmadığından bu davalı bakımından yazılı şekilde hüküm kurulması hatalı olup bozmayı gerektirmiştir.

VI. KARAR

Açıklanan sebeplerle;

1. Temyiz olunan, İlk Derece Mahkemesi kararına karşı istinaf başvurusunun esastan reddine ilişkin Bölge Adliye Mahkemesi kararının ORTADAN KALDIRILMASINA,

2. İlk Derece Mahkemesi kararının BOZULMASINA,

Peşin alınan temyiz karar harcının istek hâlinde ilgiliye iadesine,

Dosyanın kararı veren İlk Derece Mahkemesine, bozma kararının bir örneğinin kararı veren Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine,

13.04.2026 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.